

The oldest established and largest Hungarian Paper Published Daily.

SZABADSÁG

LIBERTY

UNIVERSITY OF ILLINOIS LIBRARY

26 1918

A legrégibb és legnagyobb magyar nap Amerikában. — Megjelenik minden nap.

NO. 20. SZÁM.

HARMADIK ÉVFOLYAM.

Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, szerda, 1921 január 26.

THIRTIETH YEAR.

EGYES SZÁM ÁRA 2 CENT.

BORZALMAS ROBBANÁS MEMPHISBE

Memphis Tennesseeben a Colgar Reese Oil Co. telepen rettenetes erejű robbanás volt. — A halottak száma az eddigi megállapítás szerint tizenkettő.

MEMPHIS, Tenn., jan. 24. — A Colgar Reese Oil Co. telepét robbanás sorozata rázkódtatta meg, rémes egymástánban. A szörnyűségnek, a rendőrség becsülsé szerint, tizenkét halottja van.

Inszonkét ember állott éppen a munka küszöbén, mikor a telep nagy gazolintartálya felrobbant.

A telepnek tizenkét gazolin és olajtartálya van. A tartályok közül hat tüzet fogott, de nem lehetett, hogy a veszedelem átterjed a többire is.

A túlélőknek az a véleménye, hogy az első robbanás rövidesen még több fogja követni, bár minden lehető megteszik ennek megakadályozására.

North Memphisben mindenütt élmentek a rendőrök a települést egy mértékű körzetben és mindenkit figyelmeztettek az esetleges további exploziókra.

As első robbanás egy blokk összes házaít a szó szoros értelmében porba szította. Eddig még nem erősített hírt az eddigi robbanásról egy anya és négy gyermek halt szörnyen a robbanás következtében.

Annak sikerült megállapítani, hogy a robbanást az egyik munka villamos szerszámjából kikapott szikra okozta, ami az egyik tartályt, amiben tizenöt ezer gallon gazolin volt, felrobbantotta.

Ennek az embernek eddig nem jöttek a nyomára. Az az általános vélemény, hogy a robbanás darabokra szakította. Minden óvintézkedést megtettek a mentési munkálat teljesével folyik.

MUNKAHIÁNY PITTSBURGH KÖRNYÉKÉN

A pittsburghi iparkörletben száz és száz munkanélküliség van a városban. — A vas, szén és acélpárt sújtja elsősorban a munkahiány.

PITTSBURGH, Pa., jan. 24. — Az ügynökség pittsburghi iparkörletben, amely nyugati Pennsylvaniát, keleti Ohio-t és északi West Virginia-t foglalja magában, a legutolsó hivatalos kimutatás értelmében, száznyolcvanöt ezer munkanélküli száma. A hivatalos vélemény az, hogy ez a szám egyre növekedni fog.

A pangás az irodai alkalmazottakat épen úgy sújtja, mint a munkásokat. Irodai alkalmazottak, férfiak, nők egyenesen, ezreivel vannak munkanélküli.

Az ipari pangás elérte immár a lehető legalacsonyabb pontot

Washingtoni szakkörök általános véleménye, hogy a pangás legalsó foka után általános fellendülés következik majd.

WASHINGTON, jan. 24. — As általános ipari pangás, ami az Egyesült Államokban talán nem is volt annyira érethető, mint a világ többi részében, ugylátásik, elérte a legalacsonyabb pontját. Az amerikai kormány mindenfelől adatokat szerzettett be erre vonatkozólag és ezek az adatok mind erre engednek következtetni. Szakköröknek általában, de különösen Washingtonban, az a véleménye, hogy a viszonyok esetén már csak jobbakk lehetnek majd.

Hivatalos kimutatás szerint az Egyesült Államokban magában most egy millió a munkanélküliek száma, míg általában az egész világon körülbelül hat millióra tehető azoknak a száma, akik nem képesek munkához jutni.

Ugyancsak a szakkörök azok, amelyek azt a véleményt hangoztatják, hogy áprilisa minden teljesen rendbe fog jönni, az összes

gyárak teljes üzemben fognak dolgozni, a munkanélküliek száma ennek következtében sokkal kisebb lesz, az idegen kereskedelem fel fog lendülni, a vonatok az összes vonalon szüntül megterhelten fognak járni s a prosperitás általános lesz.

Hogy az említett szakkörök helyesen következtetnek, arra vonatkozólag már nagyon kedvező előjelek vannak. Mindelőli érkeznek hírek, amik arról számolnak be, hogy a gyárak ismét megnyitják a kapuit, amik hónapokon keresztül zárva voltak, hogy nemcsak rövididebb-hosszabb időre állnak ismét üzembe, hanem a régi, teljes erővel kezdenek dolgozni. Az építőipar, ami a háború óta teljesen szélszéd alatt állott, ismét kezd lassan, lassan magához térni. Általános a vélemény, hogy ebben az iparban tavasszal nagy "boom" lesz.

NEM APAD MEG A VÉRHULLÁM IRORSZÁGBAN

Ujabb áldozatai vannak a háborúságnak. — A kormány Dublin Castle közelében kilakoltatta a lakókat. — Egyeség a Sin Fein soraiában.

DUBLIN, jan. 24. — A hétvégén újra vér folyt szerte Irországnak. Dublin Castle jelentése szerint, tíz ember halt meg és ketten megsebesültek. Johnston konstabler, aki január 4-én a coriki hidnál sebesült meg, tegnap meghalt. Az angol katonaság a Dublin Castle körül lefoglalta magának az összes épületeket és azokból a lakókat mind kilakoltatták.

BELFAST, jan. 24. — Bandon közelében az egyik félreeső uton tegnap megtalálták Dennis Dyer volt katonának a holttestét. A ruháira egy cédula volt akasztva, amely szerint mint kémet halálra ítélték. William Elliott és William Carter farmerket tegnap elrabolták ismeretlen tettesek. Elliott holttestét később megtalálták, míg Carternek nyoma veszett.

Dublin Castle jelenti, hogy Galway megyében a katonák agyonlőttek három embert, amikor a letartóztatás elől menekülni akartak. Monaghan megyében, Stranodon közelében két rendőrt agyonlőttek és egyet halálosan megsebesíttek. A három rendőrt szombat este sétálni ment. Mikor nem érkeztek vissza, őrkjártat küldötték ki a kereséskül. Két rendőrt kettenesen összeföldözött, holttestét az uton találták meg vagy negyed mérföldnyire a kaszárnyától. A harmadik, Clark rendőrt halálosan sebesült csak tegnap találták meg. Hat veszedelmes lösebet kapott, úgy, hogy a felgyógyulásában nem bíznak az orvosok.

CORK, jan. 24. — O'Rahilly egyetemi tanár, az ír függetlenségi mozgalom egyik vezető alakja, tegnap megcáfolta azokat a híreszteléseket, amelyek azt akarták elhitetni a világgal, hogy egyetelenség ütötte fel a fejét a sinn-fein soraihoz. A tanár szerint a sinn-fein soha egységesbe nem volt, mint a mi ilyen egységes manapság.

Kijelentette a professor, hogy a legközelebbi választásokon még nagyobb lesz a sinn-fein győzelme, mint a múlt választásokon volt és hogy tárgyalásokba az angol kormánnyal csak akkor hajlandó lépni, ha elismeri a Dél-Eireant, vagyis az írek parlamentjét.

Lefejezésre ítélt német gyilkos. COBLENZ, jan. 24. Engelbert Manns, német polgárt német bíróság nyaktiló általi halálra ítélt és az amerikai katonának megmondta elhőcséjtani. A napszámban csak könnyebben találtak munkát, ha egy "jobb" ből kintek, mert az ő munkájuk általában.

Megérkeztek az első kínai tyuktojások. MINNEAPOLIS, Minn. — Fél millió kínai tyuktojás érkezett ide ma huszonegy napi utazás után. Ez az első ilyen szállítmány. Kisebbség az amerikai tojásnyel.

NEM BIZNAK A NÉMETBEN A FRANCIÁK

A legmirevebben ragaszkodnak ugyan a követeléseikhez, azonban maguk is pesszimisták azok dolgában. — Üszszeül a nagytanács.

PARIS, jan. 24. — A szövetségesek nagytanácsának konferenciája ma kezdődik meg a francia fővárosban. Ezt a konferenciát talán még magánál a békekonferenciánál is fontosabbnak tartják, mert a tárgyalásoknak kerülő kérdéseknél mikénti eldöntésétől talán az egész világnak sorsa függ a közeljövőben. A konferencián, ha csak az utolsó pillanatban másképpen nem határoznak a német lefegyverzésre, a német hadikárpótlás, a kelet, Ausztria és Oroszország kérdései fognak tárgyalásra kerülni. Jellemző, hogy a rendkívül fontos konferencia előestéjén még teljes volt a fejtelenség úgy a munkaprogram, mint az irány tekintetében.

A legfontosabb döntés a német hadikárpótlás tekintetében várható és éppen ebben a kérdésben látszik a legnagyobb ellentét a francia miniszterelnök és Lloyd George miniszterelnök között. Az utóbbi ugyanis híve annak, hogy a németek által fizetendő hadikárpótlás végössége megállapítások, míg viszont Briand kijelentette a francia kamarában, hogy nem tartja helyesnek azt, ha a kártalanítás végössége már most megállapított. Valószínű azonban, hogy Briand ebben a kérdésben engedni fog, aminek érdekében viszont Millerand köztársasági elnök azt a nézetet fejezte ki a francia delegáltak előtt, hogy a kártalanítás összegét május elsejéig meg kell állapítani. Németország maga ehhez ragaszkodik és az álláspontját az angolokon kívül Belgium is támogatja.

Meglehetősen nagy az ellentét a német lefegyverzés kérdésében is az angol és a francia kormány között, noha az utóbbi azt a kijelentést tette, hogy lényegében nincs ilyen ellentét közöttük.

Az angol hadvezetőség is azt tartja ugyan, hogy a német nemzetiségi szervezetek legelőbbje alkalmas arra, hogy kelő pillanatban a birodalmi hadsereg részé legyen offenzív háború céljaira és hogy mint ilyen, feltétlenül lezserelendő, azonban azt tartja, hogy erre a lezserelésre hónapok adandók és hogy annak esakis a német kormány felügyelete mellett kell végrehajtania. Az angolok ugyan is minden körülmények között erősíteni akarják a német kormány tekintélyét.

Viszont a franciák azt tartják, hogy a lezserelésnek azonnal vége kell mennie, még pedig a szövetségesek bizottságának közvetlen felügyelete alatt. Indokolásul a franciák kiemelik a teljesen fejte tetejére állított kelet-európai helyzetet és azt, hogy Oroszország szovjetkormányának tulajdonképeni céljai nem tudhatók, miért is nem szabad túlságos erőt adni Németországnak.

"Nyilvánvaló", mondják a franciák, "hogy Németország csak az esetben fejeződik le, ha erre rákényszerítik. Spában azt határozták, hogy rájuk bízzák a lefegyverést és ime az nemcsak, hogy nem történt meg, hanem a németek ráadásul még egy időntalan jegyzéket is küldenek nekünk, amelyben tudatják, hogy a bajorkor nem hajlandók lefegyverezni és hogy a kormány nem tudja őket rákényszeríteni. Jól tudjuk azt, hogy francia ellenes igazgatások folynak egész Németországban. A saját és a nyilvános szónokok mind ezt predikálják. Egy-egy részletlenül talált bennünket Németország, ez újatán halál lett a következménye."

Erre azután általános lövöldözés kezdődött, melynek során a közelben volt két fehér és egy fekete vasuti munkás megsebesült.

Halált okozott a fog, amelyet nem húztak ki.

NEW PHILADELPHIA, O., jan. 24. — Peter Olenak Barnhillban vagy két héttel ezelőtt azt ajánlották az orvosok, hogy az egyik rossz fogát azonnal huzzassa ki. Ole nem fogadott szót az orvosoknak és a rossz fog a halált okozta. Az így megérzésbe jött, aminek azután először teljes valóság, majd azután halál lett a következménye.

Harding és Root a lefegyverzési konferencia kitolása mellett foglaltak végleges álláspontot

A megválasztott elnök kijelenti, hogy a konferencia kitolása és a hajóépítési program végrehajtása mellett van. — Wilson is az elhalasztás mellett szólott.

ST. AUGUSTINE, Fla., jan. 24. — Warren G. Harding megválasztott elnök teljesen meggyőzte Elinu Roottal arra vonatkozólag, hogy az általános lefegyverzés kérdésében a konferenciát csak akkor kell majd megtartani, ha az új adminisztráció már elfoglalta a helyét. A konferencia helyére vonatkozólag a politikai korifeusok már meggyőzték — Washingtonban, a külügyminiszterben. Csak az időre vonatkozólag voltak még nézeteltérések.

Harding maga többször kijelentette, hogy híve az általános lefegyverzésnek, s az erre vonatkozó nemzetközi konferenciát sem elhalasztani, sem kiki-szöbni nem akarja.

A lefegyverzés kérdését tárgyaló nemzetközi konferenciával kapcsolatban több oldalról megfárgáltak Wilson elnök hatáskörét. Egy ilyen konferencia összehívására az 1916-os úgynevezett "Naval Bill" értelmében, Wilson elnök lenne jogosult.

Tekintettel azonban az esetleges bonyodalomokra — elhatározták, hogy a konferenciát csak akkor hívják majd össze, ha az új elnök a méltóságát már elfoglalta s az új külügyminiszter az ő feloldása szerint igazgathatja. Erre azután Wilson kormányzatában is kijelentették, hogy az elnököt név szerint nem kell elhalasztani.

Hardingnak a legutóbbi hangoztatott véleménye az, hogy hajlandó lesz a többi nemzettel karöltve tárgyalni ezt a kérdést és a konferencia határozatának végrehajtásáról gondoskodni — ha meg lesz győződve a tárgyaló nemzetek oszintességéről. Erről azonban a lehető legteljesebb mértékben meg kell győződnie. Mindaddig azonban, míg ez be nem következik, hozzájárul, hogy az Egyesült Államok flottájának hajóépítési programját haladéktalanul és effektíven keresztülvigyék.

Elinu Root, akinek jobban kevés ember ismeri Amerikában a bonyolított európai helyzetet s aki a Nemzetek Ligájának törvényesélen elismert jogi szakértelmű, kijelentette, hogy az ő és Harding véleménye pontosan megegyezik egymással ezekben a kérdésekben.

Wilson ama kijelentése, hogy maga is jobban szereti, ha a lefegyverzési konferenciával várkan, megegyeztetette a helyzetet, amennyiben az 1916-os "Naval Bill" a béke kimondása után automatikusan megszűnik.

Harding és kisérte különben most lent hajózákat a floridai partokon. A megválasztott elnök egyszerű egészségének örveendő.

A két vasárnap hive egy ohioi polgármester. EAST LIVERPOOL, O., jan. 24. — George D. Ingram itteni polgármester rendeletet adott ki, amely valóságban eltebe akarja léptetni a városban a két vasárnapot. A rendelet értelmében a jövő vasárnapot kezdve vasárnapként egyetlen szivar, vagy egyetlen soft drink sem lehet kapni East Liverpoolban.

Csak a patikáknak és az új-szágárusítóknak szabad nyitvatartani, azonban a patikákban vasárnapként mást, mint gyógyszerét árulni nem szabad.

RABLÓTAMADÁS KÉT VILÁMOSSÁGOT ELLEN. SUMMIT, N. J., jan. 24. — Öt fegyveres bandita az éjjeli feltartoztatott két helyiérdekű kocsit a város és Springfield között elrabolták az utasok és kisérő személyzet pénzeit és ékszereit. Zsákmányuk értéke \$2000. Huszonöt utas közül egy ellentállt, de ezt a bandita...

AZ AMERIKAI FARMEREK AJÁNDÉKA AZ ÉHEZŐKNEK

Arra fogják felkérni az elnököt, hogy a szövetségi hajókon ingyen szállíthassák el a gabonaműveket.

CHICAGO, jan. 24. — A középnyugati farmerei között óriási arányú mozgalom indult meg arra, hogy elegendő mennyiségű gabonát adományozzanak az éhezők európai és ázsiai lakosság felségélyezésére. Eleinte arról volt szó, hogy tizenötmillió bushelt fognak adni, míg most annyit hajlandók adni, amennyire csak szükség van.

A templomok is magukévá tették a mozgalmat és vasárnapként nagyban az agfáció az éhezők felségélyezése érdekében. Magában Kínában negyven millió ember van kitűve az éhhalálnak és tudvalevően éheznek keleti és Középeurópa népei is.

J. R. Howard, az American Farm Bureau Federaion elnöke szerint Wilson elnököt arra fogják kérni, hogy a gabona elszállítási céljaira bossása ingyen rendelkezésre a szövetségi tulajdonban levő hajóalkalmatosságokat.

Vallatják a bűnös volt lelkipásztort

A sheriff szerint nem lehetetlen, hogy Guy Kyle részes volt egy másik postalópásban is, amelyet nem lehetett felderíteni.

AMOUNT VERNON, Ill., jan. 24. — A postaiüggyel hatóságok abban a postalópásban, amelyet Guy Kyle volt titkari lelkipásztort és jelenlegi garasztalajonost, aki tudvalevően bevallotta azt, hogy része volt a nemrég itt elkövetett postalópásban, a melynek során vagy háromszáz ezer dollárt emeltek el. A hatóság szerint ugyanis nincsen ki-márva az, hogy még más postalópások is terhelik a lelket és volt lelkipásztornak.

A sheriff különösen arra kíváncsi, hogy volt-e neki része az 1916-os postalópásban, amelyet alaps újabb vallatás alá vettek Guy Kyle volt titkari lelkipásztort és jelenlegi garasztalajonost, aki tudvalevően bevallotta azt, hogy része volt a nemrég itt elkövetett postalópásban, a melynek során vagy háromszáz ezer dollárt emeltek el. A hatóság szerint ugyanis nincsen ki-márva az, hogy még más postalópások is terhelik a lelket és volt lelkipásztornak.

Az elszegényedett öreg milliomosok társasköre.

Robert C. King klubot alapított Chicagóban azoknak a milliomosoknak, akik önhibájukon kívül tönkrementek.

CHICAGO, jan. 24. — Chicagóban van az a klub, aminek a kidolgoása egy Robert Louis Stevenson fantáziáját követelmeg. Ugylátszik ez a fantázia meg volt Robert C. King chicagói multimilliomosban annak idején, mikor a klubot felállította, öt millió dollár költséggel.

E Klub a Milliomosok Klubja. De azok a milliomosok, akik már csak voltak. Akik már a múlt. Ami a milliókát illeti. A kiknek a milliói eltűntek, akik rosszul spekuláltak, akiket a nagy financiaiis küzdésben a fal tönkre-

Beismerik az orosz lapok hogy Lenin nagybeteg

A helsingforsi tudósítás szerint bombamerénylet terveztek Lenin ellen. — Igen sok ember letartóztattak ezzel kapcsolatban.

KOPPENHÁGA, jan. 24. — A helsingforsi lapok beírkezt jelentés szerint immár az orosz szovjetlapok is beismerik azt, hogy Lenin súlyos beteg és hogy az orvosok teljes nyugalmat ajánlottak neki.

Azt is jelentik, hogy a Lenin ellen nemrég megkísérlelt bombamerényletben való részességünya alatt Moszkvában pagában több mint százötven ember tartóztattak le.

A litvániai Kovnoban sok helyi- sheviki letartóztattak a litván hatóságok azért, mert összes-küvet szöttek a közpöjletek fel-

A szovietek biztos prédájának látta egy amerikai újságíró az elfojtott szenvedélyű négereket

John Reed, a Moszkvában elhunyt amerikai radikális újságíró a kommunisták második Internacionáléján azt ajánlotta Leninnek, hódítsák meg maguknak az elnyomott és bosszúra lihegő amerikai négereket.

Halottak emléke gyorsan távozik, még azoké is, akik írásban vésték, vagy akarták vésnívenni, embertársaik emlékeztetőre. Csak a legnagyobbaknak adótt meg, hogy emléküket frissen, a közvetlen hatás erejével, évszázadokon keresztül fenn tudják tartani.

Ki volt John Reed? Újságíró, radikális politikus, a Massesnek, a Liberatornak munkatársa. Gerardnak, a volt berlini amerikai nagykövetség unokájának és halálra ítélt, aki a jobb Gerardot intellektuális szempontból senki se vette meg.

John Reed egynehány írást hagyott hátra. Néhány vers, versek írást, amiknek szavai még hosszú ideig — talán kivételesen hosszú ideig élni fognak a fanatikusok lelkében, akik talán jobban megbeszélnek az embereket, mint egyéb, kimerült frakciók, amelyek ahálát talán jobban a magukénak vallhatják. John Reed, fiatalon, tele angolul és németül, a legelső világháborúban szerzett latin nyelvvel, vagy két hónapig elzölt meghalt álmai városában, Moszkvában.

Nem először járt Oroszországban. Talán harmadszor. Utoljára nem mint csendes szemlélője az eseményeknek, nem krónikás, hanem fordulatok, hanem aktív résztvevője egy világot fel-forgató politikának.

Reed Moszkvában.

John Reed azért utazott el a szovietek fővárosába, hogy részt vegyen a második kommunista Internacionálén, amit január eleji augusztus közepéig tartottak Moszkvában. Azt utazott el, hogy ezen a második kommunista Internacionálén az amerikai helyzetéről tájékozódjon, elvértse, hogy lehet, akcióra bírja őket. Reedet, természetesen, a szovietek és a baloldaliak, sokan elűzték, sokan gyűlölettel és megvetéssel emlékeznek meg róla. Nem lehet csodálni. Méltányosságot és igazságszeretettel a legkevésbé emberről lehel feltételezni. És tényleg — ez az érény nagyon kevés emberben van is meg. Hogy azonban hivés és bizalom volt és az eljárás bebiztosult, az kétségtelen. Hogy utazott el, meggyőződése és leve kellemetlen és visszatartó, az nem annyira az ő hibája, mint az eszmé, amit hirdetett. Moszkvában nem volt kellemetlen. Moszkvában Lenin és Trockij a magukénak vallották őt és meghallgatták az avat, indítványait. Disztingválta Moszkvában. Mrs. Pankhurst szavaira például nem figyeltek és az indítványival nem törődtek.

Reed a négerek érdekében.

A washingtoni külügyminiszter nem adtak ki hivatalos kimutatást arról, a mi Moszkvában a második kommunista Internacionálén történt. Az összes vezető lapoknak hírei, cikkek, kommentárjai benne foglaltatnak ebben a kimutatásban. Gyorsírói jegyzetek számlolnak meg róla, hogy a független amerikai Reed, milyen feltevéseket tett a szavai milyen hatással voltak.

Reed kisebb beszédet többit is tartott. Ezek olyanok voltak, mint az írást. Verekek és versek, tele fiatalos hévvel, tudással, szélesléggel.

A nagyhatású beszédet azonban az amerikai négerek felszabadítása érdekében tartotta.

ban az amerikai négerek felszabadítása érdekében tartotta. Ezuttal nem a jogilag is rab-szolga négerekről volt szó, nem az Abraham Lincoln négerjeiről, hanem a modern rab-szol-gákról — "a kapitalizmus ki-úrsorázott, rab-szolgáiról" — a modern négerekről.

És talán nem érdeketlen Reed beszédét egy kissé közelebből is megtekinteni.

Fehérek és feketék harca.

Reed a kérdést és helyzetet hosszú ideig behatóan tanulmányozta. S a nagy bajt, amit az Egyesült Államokban általában a "fekete kérdésnek" neveznek, a faji ellentétben látta inkább, mint gazdasági okokban. A néger munkás vállalt két nagy teher nyomja — John Reed szerint, a kapitalista kiúrsorázottság, amiben egyenlő fehér testvérrel és az, hogy a fehér testvére nem hajlandó vele a nyomorát, a megalázottságot megosztani, mert ő fehér, amaz meg fekete.

A faji ellentét pedig nem egy helyen véres vihangra vezetett már Amerikában. Sőt — bár lehet, hogy ezt csak Reed túlzott fantáziája látta így — a négerek szervezett ellentállásra készülődnek a fehérek ellen. Formális harcot akarnak folytatni a fehérek ellen az ország birtokait.

Ok — mondotta Reed a washingtoni kimutatás tanúsága szerint — épen olyan jogot formálnak Amerikához, mint a fehérek. Harc döntse el, ki legyen az uralom. A feketék semmi áron sem akarnak belenyugodni abba, hogy visszazorítsák őket Afrikába.

A négerek, mint a bolszevizmus meleggáya.

Mindezek után csak természetes, hogy John Reed "drove home the idea", hazabeszélt, a szovietek tanácsának dörgő tap-sa közepette, mikor kijelentette, hogy mindezek után sehol máshol termékenyebb talajra nem hullanak a bolszevizmus eszmái, jének magvai, mint az amerikai négerek között. Reed szerint az amerikai négerek duplán megérették a kommunizmusra.

Ha a szoviet igazi anyagot akar találni, keresse fel az amerikai négereket. Kétségtelen, hogy Leninék megfogadják a tanácsát. Kétségtelen, De egy bizonyos, hogy az erő, ami eddig a négereket Amerikában féken tartotta, képes lesz a kommunista négerek is féken tartani.

Reed Moszkvában.

John Reed azért utazott el a szovietek fővárosába, hogy részt vegyen a második kommunista Internacionálén, amit január eleji augusztus közepéig tartottak Moszkvában. Azt utazott el, hogy ezen a második kommunista Internacionálén az amerikai helyzetéről tájékozódjon, elvértse, hogy lehet, akcióra bírja őket. Reedet, természetesen, a szovietek és a baloldaliak, sokan elűzték, sokan gyűlölettel és megvetéssel emlékeznek meg róla. Nem lehet csodálni. Méltányosságot és igazságszeretettel a legkevésbé emberről lehel feltételezni. És tényleg — ez az érény nagyon kevés emberben van is meg. Hogy azonban hivés és bizalom volt és az eljárás bebiztosult, az kétségtelen. Hogy utazott el, meggyőződése és leve kellemetlen és visszatartó, az nem annyira az ő hibája, mint az eszmé, amit hirdetett. Moszkvában nem volt kellemetlen. Moszkvában Lenin és Trockij a magukénak vallották őt és meghallgatták az avat, indítványait. Disztingválta Moszkvában. Mrs. Pankhurst szavaira például nem figyeltek és az indítványival nem törődtek.

Reed a négerek érdekében.

A washingtoni külügyminiszter nem adtak ki hivatalos kimutatást arról, a mi Moszkvában a második kommunista Internacionálén történt. Az összes vezető lapoknak hírei, cikkek, kommentárjai benne foglaltatnak ebben a kimutatásban. Gyorsírói jegyzetek számlolnak meg róla, hogy a független amerikai Reed, milyen feltevéseket tett a szavai milyen hatással voltak.

Reed kisebb beszédet többit is tartott. Ezek olyanok voltak, mint az írást. Verekek és versek, tele fiatalos hévvel, tudással, szélesléggel.

A nagyhatású beszédet azonban az amerikai négerek felszabadítása érdekében tartotta.

Washingtoni külügyminiszter néhány hónappal ezelőtt már felszólítást intézett a szövetségesekhez arról, hogy a csapataikat vonják vissza orosz területéről. Ami Japán illeti, a felszólítás siket fülekre talált. Most azonban az elnök ettől teszi függővé azt, hogy vállalja-e a közvetítést az örmény kérdésben, avagy sem.

Az Egyesült Államok kormány különösen kezdetlől hódítást, azonban csak azt érte el, hogy Amerika nagyon népszerűtlenné lett Japánban. Szibériában ezért gyakran volt össze-tűrés a japán és az amerikai érdekeltségek között, miért is az amerikaiakat nem is nagyon lepte meg az, hogy röviddel ezelőtt Vladivostokban egy japán katona megölt egy amerikai hadnagyt.

Washingtonban azonban sokan vannak olyanok, akik azt tartják, hogy az Egyesült Államoknak sem joga, sem érdeke ezekbe a dolgokba beavatkozni és Japán gyűlölködését még jobban felszítani.

De milyen áldozatot hozunk, amikor a Partogory ára csekély. Egy üveggel 1 dollár 25 centért, ötél 5 dollárért küld belőle a feltaláló és egyedüli készítő Partos Patika, 160 Second Ave., New York, N. Y.

(Adv.)

Férfi szépség - Női szépség

Mi a szép férfi és a szép nő közös tulajdonsága.

A szép jelzőt nem adogatják valami könnyen se férfiaknak, se nőknek. A férfiak szabályos arcvonásokkal, dus hajjal, egészséget sugárzó arcbrórral, szép, karcsu termettel, tüzes szemekkel, fehér fogsorral, szabályos kezekkel és lábakkal kell rendelkeznie, hogy őszintén szépségnek nevezhessük. Majdnem teljesen ugyanezek a szép tulajdonságai a nőnek is, csak a kellemes hang, a bájosság még az elengedhetetlen kellelékei.

Mi a szép férfi és a szép nő közös tulajdonsága? Az erősség. Szépnek nevezhető-e a daliás férfi, amikor gyenge, beteg. Rámondhatjuk-e nyugodt lelkiismerettel a sápadt, erőtlén nőre, hogy szép. Nem.

Ugy a férfinak, mint a nőnek erő, egészség kell, hogy az Istennek valóban szép teremtése lehessen. Erőnk fokozására törekednünk kell. Vannak éveink, amelyekben egyre fokozódik erőnk, de jönnek utána azok az évek, amelyekben rohamosan csökken, ha nem értjük a megtartásának, sőt fokozásának a módját.

A tudomány, mint minden téren, az egészség védelme terén is nagy haladást tett. Tudja, hogy mi kell a fejlődő szervezetnek s tudja, hogy mi kell a szervezetnek, amikor az energia már a meglévő erőt kezd felhasználni.

A Partogory ilyen tudományos alapon készített szervezeterősítő. Olyan alkotórészekből áll, amelyekből fejlődik, erősödik a szervezet.

Ez az oka annak, hogy öregedő férfiak és nők, valamint betegség vagy egyéb ok folytán gyenge fiatalok is a legnagyobb sikerrel használják. Aki egyszer élt vele, azt valja, hogy használata után minden szerve felélénkült, a közérzése javult, erőt igénylő testi és szellemi munkát sokkal könnyebben végzett.

Nem ajánljuk eléggé a Partogoryt e lap olvasóinak. Tegyenek vele kísérletet, mert esetleg azt érik el vele, hogy életüket hosszú évekkel meghosszabbítják. A szervezet jó erőbe hozása megér minden áldozatot.

De milyen áldozatot hozunk, amikor a Partogory ára csekély. Egy üveggel 1 dollár 25 centért, ötél 5 dollárért küld belőle a feltaláló és egyedüli készítő Partos Patika, 160 Second Ave., New York, N. Y.

(Adv.)

Japánra céloz Wilson elnök a jegyzékében

WASHINGTON, jan. 24. — Az itteni beavatottak nézete szerint az a levél, amelyet Örményország dolgában Wilson elnök a nemzetek ligájának elnökehez intézett, elsősorban Japán ellen irányult és azt célozza, hogy Anglia vesse latba a befolyását Japán ellenében és akadályozza meg azt, hogy a szoviet-ségesse területeket foglaljon el Szibériában.

"Az elnök arról van meggyőződve", mondja a jegyzék, "hogy a békeeszméink elengedhetetlen tényezője a nyilvános és ünnepélyes megkegyezés a nagyhatalmak között arra, hogy nem fognak visszahúzni Oroszország sanyaru állapítá-va, nem fogják ennek az országának területi épségét megsérteni és meg fogják akadályozni azt, hogy mások is megsértésék."

Már pedig bizonyos az, hogy a jelen pillanatban nincsenek francia, angol vagy olasz csapatok Oroszországban, de még annak határain sem. Az egyedi nagyhatalom, amelynek Orosz birtok van a kezén, Japán, amely tartja Vladivostokot, a Sakhalin sziget északi részét és Szibéria egyes részeit.

Colby külügyminiszter néhány hónappal ezelőtt már felszólítást intézett a szövetségesekhez arról, hogy a csapataikat vonják vissza orosz területéről. Ami Japán illeti, a felszólítás siket fülekre talált. Most azonban az elnök ettől teszi függővé azt, hogy vállalja-e a közvetítést az örmény kérdésben, avagy sem.

Az Egyesült Államok kormány különösen kezdetlől hódítást, azonban csak azt érte el, hogy Amerika nagyon népszerűtlenné lett Japánban. Szibériában ezért gyakran volt össze-tűrés a japán és az amerikai érdekeltségek között, miért is az amerikaiakat nem is nagyon lepte meg az, hogy röviddel ezelőtt Vladivostokban egy japán katona megölt egy amerikai hadnagyt.

Washingtonban azonban sokan vannak olyanok, akik azt tartják, hogy az Egyesült Államoknak sem joga, sem érdeke ezekbe a dolgokba beavatkozni és Japán gyűlölködését még jobban felszítani.

De milyen áldozatot hozunk, amikor a Partogory ára csekély. Egy üveggel 1 dollár 25 centért, ötél 5 dollárért küld belőle a feltaláló és egyedüli készítő Partos Patika, 160 Second Ave., New York, N. Y.

(Adv.)

DOLLÁROK Magyarországon

AZ AMERIKAI MAGYARSÁG körében még mindig nagy számmal vannak olyanok, akik nem tudják, hogy nemcsak koronákat, hanem dollárokat is át lehet utalni Magyarországra. Pedig ez már állandóan történik is, még pedig a legnagyobb biztonsággal, gyorsan és pontosan. KISS EMIL bankár volt az, aki a DOLLAR ÁTUTALÁST ügykörébe először felvette és nagy előrelátással, valamint áldozatkészséggel lehetővé tette, hogy Magyarországon a címzetek amerikai dollárokat kapjanak kézhez.

TÖBB, mint két hónapja már, hogy Kiss Emil Bankháza a dollár átutalást megkezdte s ma már száz meg száz meg elégedett ügyfél tesz tanuságot arról, hogy küldeményét a címzett hiánytalanul, amerikai dollárban kapta meg. A kifizetés ugy történik, hogy Kiss Emil házai bankösszekötései fizetik ki a dollárokat az intézetek pánceiszekrényében őrzött dollár letéjtéből. Árfolyam-veszteség ki van zárva. Bárki, bármilyen kis, vagy nagy összeget küldhet, akár rendes uton, akár kábel által.

Dollár-Átutalás Egész Magyarországra

a legpontosabban, teljes jótállás mellett, bármely összegeit. Ezen városokban a címzetek a dollárokat személyesen átvethetik: Budapest, Békés-Csaba, Cegléd, Debrecen, Eger, Endrőd, Gyoma, Gyöngyös, Győr, Kaposvár, Kisvárd, Kecskemét, Mezőberény, Miskolc, Nyiregyháza, Nagykovács, Ócsod, Orosháza, Pápa, Putnok, Sopron, Szeged, Szekszárd, Székesfehérvár, Szolnok, Szombathely, Veszprém, Zirc. A dollár-átutalás díja minden 100 dollárnál 3 dollár, legkevesebb díj 1 dollár. Mindenhova sürgönyileg is utalhatók át dollárok. A sürgönydíj külön fizetendő.

A KI tehát dollárokat akar küldeni Magyarországra, forduljon Kiss Emilhez, aki éppen olyan jótállást vállal a dollárok kifizetéséért, mintha koronákat utalna át. Árjegyzéket és felvilágosítást kívánatra azonnal küld a bankház.

KORONA-PÉNZKÜLDÉS Magyarországra, Csehszlovákia és Jugoszlávia minden részébe postai uton és táviratilag, Romániába (lei) postán, mind a legolcsóbb napi árfolyam mellett.

HAJÓJEGYEK minden vonalra.

KISS EMIL BANKÁR

133 Second Ave., New York.

KÖZJEGYZŐI és óhazai ügyek.

HAT EMBERÉLET PUSZTULT EL AZ ÉGŐ FARMHÁZBAN

Petroleum robbanás okozta éjnek idején a farmercslád borszalmas szerencsétlenségét.

WASHINGTON Sort House, O., jan. 24. — Vasárnap reggel tűz pusztította el C. H. Adkins farmernek a közelben levő otthonát. Az égő házban életét vesztette a család hat tagja, névszerint Mrs. James Adkins, 30 éves Grace Adkins, 14 éves, Leona Adkins, 11 éves, Naomi Adkins, 4 éves, Freeda Adkins háromhetes és Walter Bennett, hetven éves, Mrs. Adkins nagybátyja.

MAI JEGYZÉSEK

1000 KORONÁKÉNT BANKUTALVÁNYOK: \$1.90

POSTAUTALVÁNYOK: \$2.00

UJ MÓDSZER a korona kalkulálására és elküldésére. Irjon mindjárt felvilágosítást a költésért illetőleg. Erdemes lesz.

HAJÓJEGYEKET a társulatok eredeti áráin adunk el. MAGYAR és minden más külső bank jelölésű részvényeit megvehetünk nálunk.

PÉNZT kamattalanul Budapestben elhelyezünk.

Magyar Amerikai Bankház

S. DE VITA A BANKING DEPARTMENT FELÜGYELETE ALATT

2105 FIRST AVENUE, Dept. B, Cor. 108th St. New York, N. Y.

ATLANTIC NATIONAL BANK

257 Broadway, New York.

tegnap a következő árat melletti küldött pénzt:

10,000 magyar korona	\$22.00
1,000 csehszlov. kor.	\$13.80
1,000 román lej	\$ 7.30
1,000 jugoszl. kor.	\$13.50

Küldje ön is pénzt ezen hatalmas bank útján — Magyarul beszélünk és levelezünk.

FONTOS ÉRTESETÉS!

Megbizottam, aki amerikai állampolgár és most érkezett az óhazából, március hónapban UJBÓL AZ ÓHAZÁBA KÜLDÖM. Bárminő óhazai megbízást pontosan elintézek. Kiskoruk kihozatalát elvállalom. Irjon még ma felvilágosítást.

Klein Dezső

310 EAST 89th ST., NEW YORK, N. Y.

NEW YORK ALLAMI KÖZJEGYZŐ. (Continental Foreign Exchange)

Hajójegy Irodája. TELEPHONE: LENOX 8137

18, 20, 22, 24, 26, 28

VIGYÁZZON

hogy családjá kihozatalát kire bizza. TÖBB SZAZ CSALÁD JÖTT KI ÁLTALAM az óhazából baj nélkül.

AZ ÖN HOZZÁTARTÓZÓIÉ IS MINDENT MEGTESZK, HA BENNEM MEGBIZIK.

ALLAMI FELÜGYELET ALATT

PÉNZT KÜLDÖK MAGYARORSZÁG VAGY BARHOVA A VILÁGON. — UTLEVELEKET GSSZERZK, KÖZJEGYZŐI ÜGYEK, HAJÓJEGYEK AZ ÖSSZES VONALAKRA. Jöjjön személyesen vagy írjon a következő címre:

JOHN NEMETH, Jr. Banker

437 Penn Ave., Pittsburgh, Pa. A Wabash vasútállomástól egy fél blockra.

Saját érdekében

cselakzik minden amerikai magyar, aki biztos akar abban lenni, hogy a hazaküldésre szánt pénzt otthon pontosan és hiánytalanul kifizetik és utazási ügyeit lelkiismeretesen intéstik el. Ha írásban vagy személyesen ahhoz a kőncsmert nagy amerikai pénzügyészhez fordul e címen:

THE STATE BANK

MAGYAR OSZTÁLYA

376 GRAND STREET, NEW YORK, N. Y.

ARFOLYAMOK:

1000 Magyar Korona	\$ 2.20	1000 Cseho Korona	\$ 13.50
10000 Magyar Korona	\$21.00	10000 Cseho Korona	\$130.00

DOLLAR UTALVÁNYOK PÉNZ ELADÁS

a legolcsóbb napi árákon. Kérjen utmutatót!

OCEANIA CO.

306 East 13th Street, NEW YORK CITY.

JÓ HIR AZ ÓHAZÁBÓL

Már csak néhány nap és megérkezik New Yorkba az első csoport magyar, akiket hozzátartozóik Záró C. Henry bankár útján hozattak ki Amerikába

KABELTÁVIRATOT

kapott a Záró C. Henry bankház Magyarországra küldött képviselőjétől Gaál T. Gáspártól, amelyben tudatja — hogy mivel az Imperator nem vett fel fedélközi utasokat — azok a magyarok, akiknek névsorát e lap hasábjain közöltük, a

SATURNIA

uj gözössel elindultak New Yorkba. A SATURNIA JANUAR 18—19-IKE TAJAN ESEDEKES.

Ha családtagjait akarja kihazatni, ha pénzt akar küldeni az óhazába, csak erre a címre forduljon:

ZARÓ C. HENRY

New York állam banktörvényei alapján engedélyezett bankház

39 COOPER SQUARE, NEW YORK

a 3. Ave. és 6-ik utca sarkán.

INGYENES PRÓBA SZELVÉNY

FRONTIER ASTHMA CO. Room 311-N

Niagara és Hudson St. Buffalo, N. Y. Küldjön ingyenes próbamódszert e címre:

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK BUDAPESTI JELENTÉSEK ÓHAZAI UJSÁGHIREK

NYOLCVANEZER HADIFOGOLY SZENVED MÉG SZIBÉRIÁBAN

A "Magyarság" című budapesti napilap az Oroszországban lévő hadifoglyok helyzetéről. - Kétszáz ezer rabmagyar érkezett már haza.

Két esztendője mult már annak hogy a háború egy szerencsés forradalomban végződött mely az ország kétharmadát veszítette el. Hiába mult el a háború, hiába becsátotta szabadon a forradalmi kormány az orosz hadifoglyokat, a mi szerencsétlen magyar véreink hazaszállítására sem a Károlyi-éra, sem a proletárdiktatúra idején nem kezdődött meg. Csak a bolsevizmus összeszerződése után fordult a magyar társadalom figyelmére az oroszországi hadifoglyok szomorú sorsa felé. Világzerte hatalmas mozgalom indult meg a Szibériában sanyalódó magyar katonák érdekében, amelyek eredményeként ma már legnagyobb részük visszatérhetett hazájába. A még künnrekedt hadifoglyok érdekében is mindent meg tesz a kormány, úgy hogy remélhetően a tavasszal valamennyi hadifoglyunkat hazahozhatjuk.

szerelvényeket azután mi a maunk céljaira használjuk fel. Jelenleg változatlanul nehéz helyzetben vannak magyar testvéreink Oroszországban. A táborokat felosztatta és hivatalosan nem támogatja többé a szovjetkormány. Ugynekel változatlan erővel törekednek megmérgezni a magyar katonák lelkét, de hála Istennek ez csak nagyon kis mértékben sikerül nekik. Azt a házagságot terjesztik köztük, hogy a magyar kormány nem törődik velük, sőt egyenesen nem akarja, hogy hazatérjenek, mert fél tőlük. Hogy ez milyen otromba hazugság, azt a mi munkánk eredménye bizonyítja a legjobban, de maguk a hadifoglyok is tapasztalják Stettinben s a többi magyar fogadalmásokon, ahol a magyar bizottság szeretettel várja a sokat szenvedett hőseket. Erősen bízunk abban, hogy a tavasszal az utolsó magyar hadifogly is hazatér az orosz pokolból.

SZOMORU SOROK ELMULT ESZTENDŐ MEDDŐ MUNKÁIRÓL

(A "Pesti Hírlap" újévi számából.)

Tudósítók a magyar hadifoglyok hazaszállításáról illetékes helyről a következő nyilatkozatot kapta: — A magyar hadifoglyok hazaszállítására a bolsevizmus bukása után kezdődött meg és kankadatokkal érvel folytatjuk mindaddig, amíg valamennyi katonánkat haza nem hoztuk. A mai napig körülbelül kétszáz ezer emberünk tért haza. A künnlevők száma nagyon nehéz megbesülni, de hozzávetőlegesen hetvennyolcvanezerre tehetjük. A magyar kormány, a társadalom és az amerikai magyarsági állami bizottságok teszik lehetővé számunkra, hogy a mozgalmat tovább folytathassuk. Az amerikai magyarság gyűjtése egy millió dollárt eredményezett. A magyar társadalom pedig huszonnégy millió koronát adott össze. Az amerikai magyarság pénzéből négy hajót béreltünk, amelyek közül kettő (Stegwald és Frankfurt) most ötödikén vagy hatodikán érkeztek Triesztbe. Ezek után Kelet-szibériában nem maradt több olyan magyar fogoly, aki 1920 szeptember 1-én ott táborban volt. Az evakuálást természetesen tovább folytatják Középszibériából kelet felé és ezeket a foglyokat a Nikolszk-Usszurszki gyűjtőtáborban helyezik el, ahol a magyar kormány nyújtotta segítséggel élmezik őket. Rengeteg összeg ez, mert nyomban kell fizetni. Tengeri uton körülbelül még öt-hatezer magyar fogoly fog hazatérni. Ezek hazaszállítását Nansen irányítja, aki a nemzetközi hitelnyújtó bizottságtól erre a célra nagy kölcsönt vett igénybe. A mi leromlott valultánkban horribilis összeg esik minden hadifoglyra. Békében egy dreadnoughtot lehetett felépíteni és felszerelni abból a pénzből, amibe ma egy hajón való szállítás költsége kerül. Vlativosztoektól Triesztig, De nemcsak tengeri uton, hanem szárazföldön is megindult a hadifoglyok hazahozatala. Bekapcsolódottunk ugyanis a nemzetközi hadifogly-akcióba. A világ ugyanis úgy áll, hogy Németországban háromnegyed részével több orosz fogoly van, mint amennyi német van Oroszországban. Ebből tehát az következik, hogy a vasúti szerelvények háromnegyede része irredum futna vissza Oroszországból. Ezeket a

mert ez a meggyőződés urrá lett a lelkeken és mint kormányzati principium diadalmaszkodott. A nemzet gazdasági tudata fölébredt és irányt fog szabni minden elkövetkező kormányának. Lehetnek Hegedűs Loránt vállalkozásáról eltérők a vélemények, de abban egyetért mindenki, hogy a gazdasági konszolidáció problémája többé nem szorítható le, üres jelszavak a helyébe nem tehető.

Megnyugtathat mindenkit, hogy Magyarországot lehet rendbehozni, mielőtt komolyan akarjuk. Az elmúlt év külkereskedelmi forgalmáról nincs ugyan hivatalos kimutatás, de tudjuk, hogy noha gyöngye lett volt. Azóta több mint egy év telt el és a Máv. ez alatt az idő alatt technikailag talpra állott. A csonka vágányokon rozsdásodó, háboruban összetört mozdonyokat és kocsikat kijavították, úgy, hogy ma már jól futótt, világított, épsáblaku vonat futnak nálunk. A legkitűnőbb közlekedésünk volna Kelet-Európában, ha a széhiány nem gátolná.

A nagy rekonstrukció vezetője, Kelety Dénes elnökigazgató a Máv. helyzetét a következőkben változtató tudósítónk elvált: — A Máv. forgalmának karársanyi szűnetelést — tudvaleg — a széhiány okozta. A bányamunkások nem dolgoztak az ünnepek alatt, a szükséges szénmennyiséget nem kaptuk meg és mivel egy napi kétszer letünk több nem volt, kénytelenek voltunk a forgalmat nagymértékben korlátozni. Mor donnyal, kocsival már kitűnően bírnák lebonyolítani üzemünket, csupán a szükséges szén nem tudjuk megszerezni. A porros szén, amelyet az utóbbi időben a Máv. kap, nem is jöhet komolyan számba, mert napi 50-60 vagon igazán nem sokat segít rajtunk, amikor a szükséges letünk 500 vagonra rug. Egyébként se használhatunk 4-500 koronás szent mozdonyfűtőre. Pénzügyi helyzetünk

KELETY ELNÖKIGAZGATÓ A MÁV. HELYZETÉRŐL

A cseheknek és románoknak is javít mozdonyokat Magyarországon.

Az oláh hadak kitarodása után a legválságosabb helyzetbe került a Máv. Ami ép és elmozdítható mozdony, vagon és más vasúti anyag csak volt, azt mind magukkal hurokolták. Pom pász Pullman-kocsijainknak, hatalmas lokomotívjainknak csupán elenyésző csekély töredékét sikerült átmenteni Nyugat-magyarországra, a többi itt maradt anyag mind hasznavehetetlen volt. Azóta több mint egy év telt el és a Máv. ez alatt az idő alatt technikailag talpra állott. A csonka vágányokon rozsdásodó, háboruban összetört mozdonyokat és kocsikat kijavították, úgy, hogy ma már jól futótt, világított, épsáblaku vonat futnak nálunk. A legkitűnőbb közlekedésünk volna Kelet-Európában, ha a széhiány nem gátolná.

A nagy rekonstrukció vezetője, Kelety Dénes elnökigazgató a Máv. helyzetét a következőkben változtató tudósítónk elvált: — A Máv. forgalmának karársanyi szűnetelést — tudvaleg — a széhiány okozta. A bányamunkások nem dolgoztak az ünnepek alatt, a szükséges szénmennyiséget nem kaptuk meg és mivel egy napi kétszer letünk több nem volt, kénytelenek voltunk a forgalmat nagymértékben korlátozni. Mor donnyal, kocsival már kitűnően bírnák lebonyolítani üzemünket, csupán a szükséges szén nem tudjuk megszerezni. A porros szén, amelyet az utóbbi időben a Máv. kap, nem is jöhet komolyan számba, mert napi 50-60 vagon igazán nem sokat segít rajtunk, amikor a szükséges letünk 500 vagonra rug. Egyébként se használhatunk 4-500 koronás szent mozdonyfűtőre. Pénzügyi helyzetünk

A nagy rekonstrukció vezetője, Kelety Dénes elnökigazgató a Máv. helyzetét a következőkben változtató tudósítónk elvált: — A Máv. forgalmának karársanyi szűnetelést — tudvaleg — a széhiány okozta. A bányamunkások nem dolgoztak az ünnepek alatt, a szükséges szénmennyiséget nem kaptuk meg és mivel egy napi kétszer letünk több nem volt, kénytelenek voltunk a forgalmat nagymértékben korlátozni. Mor donnyal, kocsival már kitűnően bírnák lebonyolítani üzemünket, csupán a szükséges szén nem tudjuk megszerezni. A porros szén, amelyet az utóbbi időben a Máv. kap, nem is jöhet komolyan számba, mert napi 50-60 vagon igazán nem sokat segít rajtunk, amikor a szükséges letünk 500 vagonra rug. Egyébként se használhatunk 4-500 koronás szent mozdonyfűtőre. Pénzügyi helyzetünk

PEOPLES SAVINGS & TRUST CO. Ahol az Exchange St. a Rider és Cuyahoga Falls Avenueket keresztezi. 992-994 E. Market St., Akron, Ohio. Vele társult a FIRST-SECOND NATIONAL BANK 157 South Main Street. Az üzleti negyed szívében. Összevagyott több mint \$34,000,000. A legnagyobb bankvallalat Akronban.

FRENCH LINE COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE MAGYARORSZÁGBA Havron át Gyors négygőpés és duplacsa-vas hajóit SAVOIE Jan. 29 LORRAINE Febr. 5 CHICAGO Febr. 15 LEOPOLDINA Febr. 16 FRANCE Febr. 17 DIREKT HAMBURGBA: NIAGARA Márc. 5 További hajóindulások később lesznek jelezve. A Csecho-Slovák kormány külön képviselője várja az utasokat ha-sonk megérkezésénél Havraban és azonnal utazási céljuk felé továbbítja. A francia vonal hajóin a Csecho-Slovák katonák ezrei utaztak a háború alatt minden baj nélkül. JEGYEKÉRT ÉS EGYÉB FELVILÁGOSÍTÁSÉRT FORDULJON A HELYI FRANCIA ÜGYNÖKHÖZ.

ANCHOR LINE S. S. ITALIA INDUL FEBRUAR 1-ÉN FIUME — DUBROVNIK és TRIESTZ felé 3-AD OSZTALYU ARAK: Dubrovnik-ba \$125.00 Trieszt-be \$115.00 Fiumébe \$115.00 és \$5.00 Hadiadó. Az Ön városában van Cunard-Anchor helyi ügynök. Forduljon hozzá.

AMERICAN LINE EGYENES ÖSSZEKÖTTETÉS NEW YORK — HAMBURG KÖZÖTT. Első és harmadosztályu utasokat szállít. A legkényelmesebb ut Magyarországra. NAGY, MODERN DUPLACSAVÁRU GÖZSŐK "S. S. MANCHURIA" Indul Február 24-én "S. S. MONGOLIA" Indul március 10-én. A harmadosztályu utasokat pincér szolgálja ki a nagy títteremben. — Külön termek nők és gyermekek részére. Bővebb felvilágosításért írjon a társaság főirodájába: 9 Broadway New York vagy az American Line helyi ügynökéhez.

COSULICH LINE Kővetlen hajózás Triesztbe és Magyarországra, Románia és É Jugoziávia minden részébe. ARGENTINA JANUAR 28-ÉN PRES. WILSON FEBRUAR 8-AN SOFIA februar 10-én SANGUISO februar 15-én. Kitértő szolgálatt és berendezés 1-2, 2-ik és 3-ad osztályu utasok részére. 3-ad osztályu utasok bort ingyen kapnak az egész uton. PHELPS BROS. & CO. PASSENGER DEPT. 4 WEST ST., NEW YORK CITY

HIRDESSEN A SZABADSÁGBAN. United American Lines Hamburg American Line NEW YORK—HAMBURG KÖZVETLENÜL. Legrovidebb összeköttetés Középeurópa minden részébe. S. S. "MOUNT CLAY" "PRINCE EITEL FRIEDRICH" NEW YORKBÓL (KEDDEN, FEBRUAR 8-AN) Delután két órakor INDUL Pier No. 7 North River. S. S. "MOUNT CARROLL" S. S. "MOUNT CLINTON" S. S. "FRIESLAND" S. S. "VOGTLAND". Ezután rendezt járat a S. S. HANSA (esetlőt Victoria Louise) és több más hajón, amelyeket most építenek. S. S. "MOUNT CARROLL" S. S. "MOUNT CLINTON" S. S. "FRIESLAND" S. S. "VOGTLAND". 2, 4 és 6 egyas kabinok, dohányzó, tálalók és fodrászati szatónyok csak a 3-ad osztályu utasok használatára. LÉFOGLALÁS VEGYÉRT ÍRJON BARMELY MEGHATÁROZOTT ÜGYNÖKNEK, VAGY 39 BROADWAY NEW YORK CITY

FONOGRÁF LEMEZEIT RENDELJE MEG RESS TESTVÉREKTŐL. Ők az egyetlen magyar fonográf lemez kereskedők Amerikában, kiknél úgy a Victor mint a Columbia és az ő-hazában ezideig készült lemezek minden egyes száma állandóan kaphatók. VICTOR lemezek ára 85 cent. Ó-HAZAI lemezek ára \$1.25. COLUMBIA lemezek ára \$1.00. Dr. Richter Hatásos Családi Gyógyszere. Minden gyógyszer elad PAIN-Expeller, csak győződjön meg róla, hogy olyan adnak, amelyen rajta van a "Horgony" védjegy. Utasítson vissza minden másfajta, mint utánzatot és hamisítványt. F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35 St. Brooklyn, N. Y.

ismét az utasokat... DOLLARY TÖLE... 180 dollár... 57 dollár... 7 órákor... 3 órákor... 2 órákor... 1 órákor... 30 perc... 15 perc... 10 perc... 5 perc... 2 perc... 1 perc... 30 másodperc... 15 másodperc... 10 másodperc... 5 másodperc... 2 másodperc... 1 másodperc...

Dr. Richter Hatásos Családi Gyógyszere. Minden gyógyszer elad PAIN-Expeller, csak győződjön meg róla, hogy olyan adnak, amelyen rajta van a "Horgony" védjegy. Utasítson vissza minden másfajta, mint utánzatot és hamisítványt. F. AD. RICHTER & CO., 3rd Ave. & 35 St. Brooklyn, N. Y.

